331057 - Adetlerin farklılığına göre sarf edilen sözler hakkındaki hüküm değişikliği

Soru

Bazı insanlar şöyle der: bazı yerlerde kötü sözlerin kullanımı normal ve kötü olarak görülmez, hatta bir çocuk babasına bunları söyleyebilir! Bu doğru mu?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi: Kötü söz kullanmak veya küstahça konuşmak, Allah'ın sevmediği ve kızdığı bir davranıştır.

Zira yüce Allah şöyle buyurdu: "Allah, zulme uğrayanın dile getirmesi dışında, çirkin sözün açıklanmasını sevmez. Şüphesiz Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir." (Nisa/148)

Sa'di Rahimehullah şöyle dedi: Yüce Allah kötü sözün açıkça söylenmesini sevmez hatta bunu yapanı cezalandırır. Ayette söz konusu çirkin ve kötü söz; sövmek, itham etmek vb. insanları üzen her türlü kötü ve çirkin sözleri kapsar. Ayette geçen "sevmez" tabirinden şu anlaşılır: Yüce Allah zikir ve güzel konuşmaları sever.

"Zulme uğrayan dışında" yani mazlumun zalim üzerine beddua etmesi caizdir. Onu şikayet etmesi, yalan söylemeden onun kötülüğünü açıkça anlatması caizdir. Bununla birlikte onu affetmesi ve ona kötülükle karşılık vermemesi daha evladır. Zira başka bir ayette şöyle geçmektedir: " Her kim affeder ve islah ederse onun mükafaatı Allah'ın teminatı alıntadır" (Tefsirussadi s. 212)

Konuyla ilgili detaylar : (198252) nolu sorunun cevabında bulabilirsiniz.

İkincisi: Fıtrata aykırı olan her türlü kötü ve çirkin söz ve eylem kabul edilemez.

Başta cinsellik içeren argo sözcükleri olmak üzere onur kırıcı her türlü söz ve eylemin kişilikli ve onur sahibi insanların davranışlarında yer alamaz. Salih ve iyi insanlar bu tür sözcükleri söylemez gerektiğinde ise kinayet tabiri kullanırlar. Kullanılmasından utanılan her türlü sövme ve kötü sözler kabul edilemez. (İhay ulumuddin 3/122, Mavizatul muminin 191)

Fıtrata aykırı çirkin söz ve eylemleri kapsayan bu kötü sözcüklerin bazıları tüm ümmetlerde görüldüğü gibi bazı sözcükler farklı ülkelerde normal karşılanabilir.

Kişilik ve onur sahipleri konuşmalarında kullandıkları sözcükler normal karşılanır, başkaları bunu kötü görse de yasaklanan kategoriye girmez.

Ancak kişilik ve onur sahipleri ve iyi insanlar kendi konuşmalarında kullanmadıkları sözcükler kötü olup yasaklanmıştır. (İhya ulumuddin 3/122, Nadratunnaim 11/5231)

Bu bağlamda anne ve babanın özel bir konumu vardır. Onlarla konuşulduğunda veya çağırıldığında en güzel ve en saygın sözcükler seçilmesi gerekir. Onlara hitap anne ve baba makamına layık bir şekilde olması diğer insanlara olduğu gibi olmaması gerekir. Bu nedenle ilim ehli çocuğun babasını veya annesini isimleriyle çağırmasını yasaklamıştır. Şüphesiz bu insanlar arasında bilinen bir şey olup anne ve babaya kötü ve çirkin söz söylemek terbiye dışında olduğu açıktır. Daha detaylı bilgi için (237569) nolu sorunun cevabına bakınız.

En iyisini Allah bilir.